

ประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจ
ในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

Effectiveness of Local Development Administrative Performance based on
Roles, Authority, and missions in Nonthaburi Municipality, Nonthaburi
Province

พรราวพิชชา เถลิงพล, นียม พัฒนศรี*, จรัสพงษ์ คลังกรณ์

Prawpicha Talerngpol, Niyom Pattanasri*, Jaraspong Klangkorn

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

E-mail: niyom.wtu@gmail.com

วันที่รับบทความ : 29 มีนาคม 2568, วันที่แก้ไขบทความ ครั้งที่ 1 : 5 มิถุนายน 2568

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์ : 26 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ที่ประกอบด้วย 1) ข้าราชการ ทหารการเมืองท้องถิ่น 2) ข้าราชการประจำท้องถิ่น และ 3) ผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 20 คน พรรณานาหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบใช้เหตุผลอ้างอิงทฤษฎีดำเนินการจัดระเบียบข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากการที่มีสังคมชนบทกึ่งสังคมเมืองเป็นบทรสะท้อนปัญหาประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจภายใต้เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ 2) ปัญหาและอุปสรรคพบว่าพื้นที่การปฏิบัติหน้าที่มีขนาดใหญ่ การแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง งบประมาณจำกัด การทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ และ 3) แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและ

ภารกิจ ได้แก่ (1) การนำหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (2) มีการบริหารที่สอดคล้องกับนโยบาย (3) มีโครงสร้างและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และ (4) มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขตามลำดับ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการพัฒนาท้องถิ่น ผู้นำ บทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจ

Abstract

This research aims to 1) study the current situation in local development of leaders according to their roles, duties, power and missions in Nonthaburi Municipality, Nonthaburi Province; 2) Problems and obstacles found were the large area of operations, interference from political influence, limited budget, and overlapping of operations and 3) propose guidelines for the development of local development of leaders according to their roles, duties, powers and missions in Nonthaburi Municipality, Nonthaburi Province. This research is a qualitative research using in-depth interviews with 3 key informants: 1) local political officials, 2) local government officials, and 3) community leaders and local people, totaling 20 people. The research then systematically describes and concludes with reasons and references to theories for organizing data.

The research results show that 1) The current state of local development in Nonthaburi City Municipality, Nonthaburi Province, is undergoing rapid changes. The transition from a semi-rural to a semi-urban society reflects the challenges in the effectiveness of local development by leaders, according to their roles, authorities, and responsibilities under the constraints of various regulations and rules. 2) The problems and obstacles encountered-arising from crises in economic, social, political, and technological domains-serve as a test for local leadership in Nonthaburi City Municipality. These challenges impact the formulation of policies and implementation methods in order to achieve results that align with the intended objectives and translate them into practice. and 3) Guidelines for local development of leaders according to their roles, duties, powers and missions , including 1) using the principles of good governance as a guideline for practice, 2) having management that is consistent with policy, 3) having an efficient management structure and process that is transparent and auditable, and 4) having

performance monitoring and adjustments in order.

Keywords: Effectiveness of local development; Leaders; Roles, Duties, Powers and Missions

บทนำ

จากบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกวันส่งผลให้เกิดความซับซ้อนขึ้นในสังคม ทั้งภาวะวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พร้อมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่ต้องมีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ในการสร้างความเข้มแข็งให้ประเทศเพื่อความเติบโตต่อไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยกำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ให้การจัดบริการสาธารณะและการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้นการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานใกล้ชิดกับประชาชนต้องบริหารจัดการงานให้มีประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพ (พัสสรณ์ วรภัทร์ธีระกุล, 2566) จากภารกิจและบทบาทหน้าที่ผู้นำท้องถิ่น ถือเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการบริหารองค์กรเนื่องจากเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมาย ตลอดจนวิธีการดำเนินการ ในการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่นปัจจุบันเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาองค์การทั้งในการกำหนดวิสัยทัศน์และกำหนดเป้าหมายให้เห็นถึงอนาคตที่ชัดเจน พร้อมสร้างพันธกิจ ที่มีการปลูกฝังวัฒนธรรมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน (ศิริณี เมฆลอย, 2565) มีกระบวนการขับเคลื่อนที่เน้นการสร้างทีมงาน สร้างความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ มีการส่งเสริมบุคลากรให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับทีมงาน และระดับองค์กร (จิระพงศ์ เรืองกุล, 2563) ให้องค์การไปสู่เป้าหมายจะเป็นผลทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุกๆ มิติที่ให้ผลลัพธ์ของงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (ชนะพัฒน์ วิริต, 2566) ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าผู้นำท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านการให้บริการประชาชนในการเข้าถึงบริการของภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การที่ต้องสอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนตัวผู้นำซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์การอีกด้วย (สมชัย นันทาภรณ์, 2565)

จากบทบาทหน้าที่ อำนาจหน้าที่และภารกิจของเทศบาลนครนนทบุรี มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

สำคัญ 2 ฉบับ คือ 1) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขถึงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562 และ 2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการอำนวยความสะดวก การประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน การจัดทำโครงการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะที่มีลักษณะบูรณาการในภาพรวมของจังหวัดหรือภารกิจขนาดใหญ่ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับเทศบาล เช่น การบำรุงดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดทำบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะหรืออื่น ๆ) การจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น (สมชัย นันทาภิวัฒน์, 2565) จากสภาพปัญหาและอุปสรรคตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายของบางพื้นที่ไม่อาจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างทั่วถึง โปร่งใส พร้อมทั้งมีปัญหาหลาย ๆ ด้านที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายบริบทรวมถึงสภาพแวดล้อมขององค์การเอง

ดังนั้น ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง และเทคโนโลยีต่างๆ จนทำให้เกิดความทับซ้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ที่มุ่งหวังให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ โดยการปรับรูปแบบวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สู่ความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
3. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

การทบทวนวรรณกรรมและแนวคิด

1. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการองค์การ

การบริหารและการจัดการเป็นกระบวนการที่มักจะทำควบคู่กันไปในเชิงนโยบายส่วนการจัดการเป็นลักษณะการดำเนินการในเชิงปฏิบัติ (กนกรัตน์ พงษ์โพธิ์กุล, 2566) ที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ของบุคคลที่

จะต้องเข้ามาทำหน้าที่จัดระเบียบจนบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จิรประภา อัครบวร. 2566) ด้วยการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ขององค์การและนอกองค์การ (สมคิด บางโม. 2562)

สรุป การบริหารจัดการองค์การ หมายถึง การประสานงานและการบริหารหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการในองค์การ

ภิมภวิมล ปรมัตถ์วรโชติ (2565) กล่าวว่า การดำเนินการที่กำหนดทิศทางของการกระทำแนวทางการจัดสรรทรัพยากรที่จะทำให้เกิดผลสอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์การที่วางไว้จากการวางแผนดำเนินงาน (สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. 2564)

สรุป การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญโดยเน้นที่การบริหารอย่างมีระบบและมีระเบียบเพื่อลดความซับซ้อนในการทำงานและต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจ

พิชญา นิลรุ่งรัตนา และอติเทพ แจ้ดนาลาว (2565) กล่าวว่า การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพการรับรู้ของตนเองและความคาดหวังจากบุคคลและมีหน้าที่รับผิดชอบในสังคม ในด้านของการบริการสาธารณะเป็นบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอื่นๆ (วรารภรณ์ ปานะพิพัฒน์. 2564) ด้วยการใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อความรู้สึกและสามารถกำหนดพฤติกรรมของคนอื่นปฏิบัติตามความคิดเห็นความต้องการหรือคำสั่งที่ตั้งไว้ (สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร และคณะ. 2564)

สรุป บทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ดำเนินการ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้งานกิจกรรมหรือ โครงการบรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้

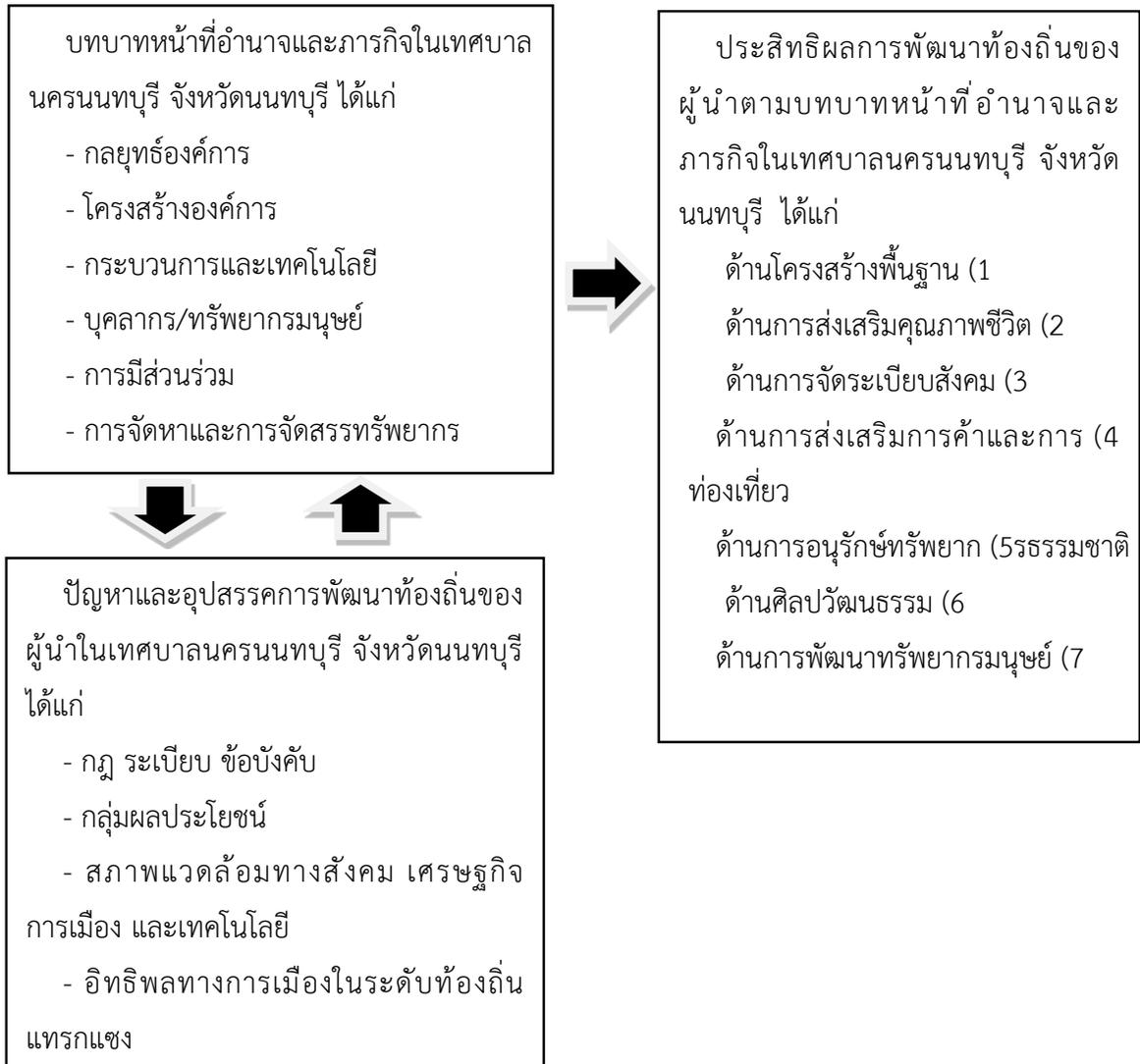
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ธิดิวุฒิ หมั่นหมี่ (2565) กล่าวว่า เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่างๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ด้วยการปกครองตนเองในการสนองต่อความต้องการของชุมชน และตรงกับความมุ่งประสงค์ของชุมชนนั้น ๆ (นราธิป อธิธาธร. 2565)

สรุป การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการพัฒนาที่ประชาชนในท้องถิ่นจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ตลอดจนขีดความสามารถทางด้านการบริหารบุคคล การเงิน ให้เป็นไปตามทิศทางที่ท้องถิ่นต้องการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยต่างๆ โดยผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเขียนเป็นระบบได้ดังนี้

ภาพที่ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ที่ประกอบด้วย 1)

ข้าราชการทางการเมืองท้องถิ่น 2) ข้าราชการประจำท้องถิ่น และ 3) ผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 20 คน ทำการคัดเลือกจากประสบการณ์และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ทำการพรรณนาเพื่อหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบโดยใช้เหตุผลการอ้างอิงจากทฤษฎี และงานวิจัยวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอจากการทำวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดถึงข้อค้นพบที่ได้ในแต่ละประเด็นจากการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่าจากการเปลี่ยนแปลงบริบทสภาพแวดล้อมขององค์การทั้งภายในและภายนอกทำให้เกิดปัญหาความซับซ้อนในการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การ ผู้นำปฏิบัติหน้าที่ค่อนข้างซับซ้อน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนเป็นไปอย่างล่าช้า เกิดการแทรกแซงจากส่วนกลางและอิทธิพลทางการเมืองงบประมาณและบุคลากรที่ต้องจัดสรรให้เป็นไปตามกรอบของอัตรากำลังยังมีอยู่น้อยส่งผลให้เกิดความไม่เพียงพอต่อการบริหารงานและพัฒนาพื้นที่ได้ไม่ทั่วถึง ทั้งปัญหาภายในองค์การและปัญหาภายนอกองค์การหลายประการ เช่น ผู้บริหารและบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ โดยใช้ระบบอุปถัมภ์ในการสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน เป็นต้น อีกทั้ง จากความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และจัดสรรงบประมาณมีไม่เพียงพอ พร้อมทั้งในแง่ของภารกิจงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่นกำลังถูกท้าทายในเรื่องของความสามารถเชิงการบริหารจัดการที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ ตลอดจนปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน ความโปร่งใส และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร

2. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในการบริหารงานและพัฒนาพื้นที่ได้ไม่ทั่วถึง ปัญหาจากการประสานงานของข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ จากปัญหาสภาพพื้นที่มีขนาดใหญ่ พร้อมทั้งปัญหาการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองท้องถิ่นที่มีการแข่งขันที่สูงจากผลประโยชน์ในการเลือกตั้งเพื่อเข้ามาบริหารงบประมาณ ยิ่งงบประมาณมากความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ยิ่งมาก ในการปฏิบัติหน้าที่พบปัญหาและอุปสรรคจากภาระหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการอำนาจและภารกิจในบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจ การบริหารการเงินการคลัง การดำเนินภารกิจต่าง ๆ จากงบประมาณมีไม่เพียงพอ การบริหารงานบุคคลบางประการที่ยังไม่ได้แก้ไขให้เป็นไปตามหลักการตามระบบคุณธรรมมีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่าการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนมีค่อนข้างน้อย และการ

ทับซ้อนของอำนาจในการบริหารงานแม้แต่ท้องถิ่นเองยังมีการทับซ้อนกันอยู่ มีความขัดแย้งกันในการปฏิบัติงานของข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมือง การขาดความรู้ความเข้าใจ และความสนใจของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น สาเหตุสำคัญอีกอย่างคือผู้บริหารบางคนไม่มีความยุติธรรมส่งผลให้เกิดความแตกแยก โดยเฉพาะผู้บริหารขาดความรับผิดชอบ ไม่ทำตามนโยบายที่หาเสียงไว้ บุคลากรยังไม่สนใจเรื่องกฎหมายในการปฏิบัติงาน และระเบียบเพื่อจะทำได้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

3. แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ควรส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีความซื่อสัตย์ เห็นแก่ผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตนหรือพรรคพวกตนเอง ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีพร้อมทุ่มเทการปฏิบัติงานทำงานให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม ผู้บริหารจะต้องบริหารโดยใช้ระบบคุณธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ผู้บริหารจะต้องมีธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มุ่งเน้นการบริหารโครงการที่ต้องพัฒนาท้องถิ่นที่ต้องจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม การบริหารงานต้องมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อประชาชนหากตนเอง รกำหนดโครงสร้างขนาดของหน่วยงานและจำนวนของบุคลากรที่ต้องมาปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม ส่งเสริมให้มีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่น เสนอให้มียุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความโปร่งใสการบริหารงานเพื่อให้เกิดเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม จัดระบบการบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เหมาะสม เพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น ยึดถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก โดยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เหมาะสม เพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วมทำให้รู้สึกว่าการท้องถิ่นไม่ได้ปิดกั้นและให้เห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมว่าจะเกิดประโยชน์แก่ตนเองในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวันตามลำดับ

ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ จะต้องปรับรูปแบบวิธีการทำงานเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมตามหลักของธรรมาภิบาล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้รับความผาสุกและมีความสะดวกมาใช้ในการบริหารจัดการให้ท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งมีความแข็งแกร่ง บริหารจัดการงานในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มีคุณภาพ โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ที่มีส่วนสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนรูปแบบเศรษฐกิจ

ด้วยนวัตกรรม ที่พัฒนาประเทศไทยตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารทั่วไป การบริหารการคลัง และการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งเสนอยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานเพื่อเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผล

ประเด็นที่ 1 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจ ในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยสรุปผลมาจากภารกิจต่างๆ ที่ในปัจจุบันเกิดพบเจอปัญหาอยู่ด้วยกันหลายด้าน ทั้งปัญหาของการบริหารงานบุคคล ปัญหาด้านการขาดแคลนจำนวนบุคลากร สำหรับปัญหาที่มีมากแล้วก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับขนาดและภารกิจในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระปลัดธันวา วิชชากร (พ่วงกุล), สุมาลี บุญเรือง, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, และสวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล (2567) ที่ศึกษาพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าสภาพทั่วไปภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีจิตอาสาเข้าใจในระบบท้องถิ่น แต่ยังคงขาดการทำหน้าที่อย่างจริงจัง ขาดการประเมินผลการติดตามงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากร และงบประมาณที่จำกัด

ประเด็นที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น ตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีผลมาจากสภาพปัญหาในการบริหารหลายประการ เช่น ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังขาดความรู้ขาดความสามารถ การมีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ หรือแม้กระทั่งบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐที่ประชาชนยังขาดความเข้าใจที่จะจะมุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธีทัต ตรีศิริโชติ, พลรัตน์ บุญพบ, และอาทิตย์ บุญญาภิสังขาร (2565) พบว่าสภาพปัญหาด้านบุคลากร ด้านทักษะ ด้านโครงสร้าง ด้านรูปแบบการบริหารด้านระบบ และด้านค่านิยมร่วม ส่งผลต่อการบริหารปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งการศึกษาของปฏิพล บุญชัยศรี, และกฤษณะ จันทรเรือง (2567) พบว่าการปกครองและบริหาร ซึ่งหลักธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจสำคัญต่อการบริหารงานของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับ

ประเด็นที่ 3 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น ตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมีแผนการทำงานแบบบูรณาการผสมผสานความร่วมมือที่เชื่อมโยงองค์ประกอบของหน่วยย่อยต่าง ๆ ที่มีขึ้นอยู่ในท้องถิ่นเอามารวมเข้าไว้ด้วยกัน นั่นก็คือประชารัฐ ที่มี

ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นและสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564) พบว่าการมีส่วนร่วมมีความจำเป็นและสำคัญที่สุดที่ต้องมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานพัฒนาท้องถิ่น และผลงานวิจัยของสุวัฒน์ งามแสง (2568) พบว่าการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลมาจาการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.1 ควรมีการทบทวนและประเมินการใช้งบประมาณในอดีตเพื่อออกแบบแนวทางการใช้งบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับที่มีอยู่ในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ต่อไป

1.2 ควรกำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดความชัดเจน มีการลดภาระรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำท้องถิ่น และเหล่าข้าราชการองค์กรปกครองส่วน เพื่อให้การทำงานร่วมกันเกิดความสมดุล และเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อทราบในปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม และควรให้ความสำคัญและระมัดระวังเรื่องการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น ตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจในส่วนอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป

2.2 ควรศึกษาความพร้อมให้เป็นองค์กรท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่และมีการพัฒนายิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดหรือท้องถิ่นนั้น การมีส่วนร่วมยังเป็นกลไกสำคัญต่อการตรวจสอบความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่าที่มีต่อกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น ตามบทบาทหน้าที่อำนาจและภารกิจของการศึกษาครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกรัตน์ พงษ์โพธากุล. (2566). *การวางแผนการสรรหาและคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

จิระพงศ์ เรืองกุล. (2563). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นนทบุรี: เนชั่นโฮย์ 1954 จำกัด.

- จิระประภา อัครบวร. (2566). *การบริหารผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ : เครื่องมือพัฒนาองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 3).* กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชุตีบัณฑิต แสงหวัง. (2564). *การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในสหกรณ์การเกษตร. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา. 11(4), 800-813.*
- ธิดาวุฒิ หมั่นหมี่. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- ธีทัต ตรีศิริโชติ, พลรัตน์ บุญพบ, และอาทิตย์ บุญญาภิสังขาร. (2565). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. วารสารมณีเศรษฐารามวัดจอมมณี. 6(6), 291-310.*
- ธนะพัฒน์ วิริต. (2566). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จการดำเนินธุรกิจ(SMEs) จากสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของผู้ประกอบการในจังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 6(2), 458-473.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2561). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10).* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฏิพล บุญชัยศรี, และกฤษณะ จันทร์เรือง. (2567). *บทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ. 7(3), 254-267.*
- นราธิป อธิธนาธร. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.*
- พภััสสรณ์ วรรณฤทธิ์ระกุล. (2566). *ประสิทธิผลการบริหารทรัพยากรบุคคลในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. 7(2), 218-231.*
- พระปลัดธันวา วิชชากรโร (พวงกุล), สุมาลี บุญเรือง, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, และสวัสดี จิรัฎฐิติกาล. (2567). *พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, 7(6), 326-337.*
- พิชญา นิลรุ่งรัตน, และอดิเทพ แจ็ดนาลาว. (2565). *การออกแบบส่วนต่อประสานผู้ใช้งานสำหรับผู้สูงอายุไทยในยุคดิจิทัล. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 9(1), 99-113.*
- ภูมिवรินทร์ ชุมพะวงษ์วิริต. (2567). *การบริหารจัดการองค์การที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร. Journal of Roi Kaensarn Academi. 9(8), 529-540.*
- ภิมภวิมล ปรมัตถ์วรโชติ. (2565). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: สู่องค์การแห่งการเรียนรู้. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(5), 337-351.*
- มณีนรัตน์ ชัยยะ, และเพ็ญศรี ฉิรณยงค์. (2566). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล (Digital HR). วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ. 11(1), 104-115.*

- วรภรณ์ ปานะพิพัฒน์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 13(1), 340-357
- วรพจน์ ปิยะพรศิริ. (2563). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล*. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริณี เมฆลอย. (2565). วัฒนธรรมองค์การและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรภายใต้การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6(2), 398-412.
- สมชัย นันทาภิรัตน์. (2565). องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ. *วารสารมจร ภาษาศาสตร์สื่อสารมวลชนปริทรรศน์*. 8(1), 114-127.
- สุวัฒน์ งามแสง. (2568). ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลในยุคดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*. 11(1) (เดือนมกราคม – มิถุนายน 2568) หน้า 11-21.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *นโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2561-2580)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สิริภาพรณ ลีภัยเจริญ.(2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. อุบลราชธานี: หจก.วิทยาการพิมพ์ 1973.
- สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2564). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2562). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น